

พรูແແພ ປຸກັກເສື່ອນແປຣູບ....ເພີ່ມມູລຄ່າ

นายจัสร สิงประจิม หัวหน้างานส่งเสริมและขยายผล
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ทรงมีพระราชดำริ ให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไป
ช่วยเหลือ และพัฒนาพื้นที่พรูແແພ ໄທຣາຍງວຽສາມາຮຖໃຫ້
ພື້ນທີ່ເພື່ອການເພາະປຸກແລະໃຫ້ທີ່ດິນໄທເກີດປະໂຍືນ
ເນື່ອຈາກສກາພື້ນທີ່ເປັນພຽງເສື່ອມໂທຣມກວ່າ 11,000 ໄຣ
ສ່ວນໃຫຍ່ເປັນທີ່ລຸ່ມຕໍ່ມຳນິ້ມ້າທ່ວມຂັງເກີບຕົດອົດທັງປີ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ໄດ້ພັດນາ
ປັບປຸງພື້ນທີ່ພຣູແແພ ຈຶ່ງເປັນທີ່ລຸ່ມຕໍ່ຂອງບ້ານປາຖຸ
ອຳເກົດສາຍບຸຮີ ຈັງຫວັດປັດຕານີ້ໄທເກົຫວາດສາມາຮຖທຳ
ການເກົຫວາດໄດ້ ໂດຍສ່າງເສີມການໃໝ່ປະໂຍືນທີ່ດິນເພື່ອການ
ປຸກຂ້າວຫັ້ງຄຸງກາລເກີບເກີຍວ່າສ່າງເສີມການປຸກພື້ນທີ່ໄວ່
ອາທິ ບວບ ພຣິກຫຍວກ ຄໍາວັດຍາ ເປັນດັ່ນ ຮວມໄປເຈິດກາຮ່າຍຫອດ

ຄວາມອອງຄູ້ຕ່າງໆ ສູ່ພື້ນອັນເກົຫວາດໃນພື້ນທີ່ເພື່ອໃໝ່ມີການໃໝ່ປະໂຍືນ

ອ່າງຍິ່ງເປັນທີ່ຈຶ່ງເປັນແຫ່ງພື້ນທີ່ສໍາຄັນຂອງໜຸ່ມບ້ານແລະອຳເກົດສາຍບຸຮີ
ອູ້ຢູ່ໃນເຂົ້າພື້ນທີ່ບ້ານບາເລາງ ຈຶ່ງເປັນພື້ນທີ່ສັນທ່າຍ ຮາຍງວຽບ້ານບາເລາງໄດ້ພົມຍາມໃໝ່ພື້ນທີ່ເປັນດິນທ່າຍຈັດເຫັນໜີໄດ້
ການປຸກພື້ນເສື່ອນຕິດຕ່ອກນັ້ນເປັນຮະຍະເວລານານ ທຳໄໝໄດ້ພົມພົມຕ່ອນຂັງຕໍ່ ຮາຍງວຽຍໄໝມີຄວາມຮູ້ໃນການປັບປຸງດິນ ປີ
ພ.ສ.2557 ຜູ້ອຳນວຍການພັດທະນາພື້ນທີ່ ຈຶ່ງໄດ້ຄ່າຍຸດຄວາມຮູ້ດ້ານການຈັດກາຮ່າຍ ໂດຍສ່າງເສີມການໃໝ່ປຸ່ມໝັກ
ເພື່ອພື່ນອັນທີ່ຢູ່ວັດຖຸໃຫ້ກັບດິນ ແລະເປັນກາລົດການໃໝ່ປຸ່ມໝັກໃຫ້ແກ່ເກົຫວາດຜູ້ປຸກພື້ນແລະຍັງສ່າງເສີມໃໝ່ມີການ
ຈັດຕັ້ງກຸ່ມປຸກພື້ນເສື່ອນຂັ້ນໂດຍມີເກົຫວາດທີ່ປຸກພື້ນສົມຄຣເປັນສາມາຊີກ ຈຳນວນ 43 ຮາຍ ຮວມພື້ນທີ່ 29 ໄຣກຸ່ມ

ທີ່ດິນ

ສ່ວນພື້ນທີ່ດອນທີ່
ເກົຫວາດໃນການປຸກພື້ນເສື່ອນ ຈຶ່ງໃນ
1 ປີສາມາຮຖປຸກພື້ນໄດ້ 5 ຮຸ່ນ
ພື້ນເສື່ອນໃຫ້ພົມພົມຕ່ອງຍ່າງຕ່ອນເນື່ອງແລະ
ສ້າງຮາຍໄດ້ຍ່າງນ່າພວໃຈຕ່ອມາຈີນມີການ
ຈັດຕັ້ງກຸ່ມປຸກພື້ນເສື່ອນດອນຂັ້ນໃນ
ບຣິເວລພື້ນທີ່ໄກລ້າເຄີຍນີ້ສາມາຊີກຈຳນວນ
11 ຮາຍ ໂດຍຮັບຊື່ອພື້ນເສື່ອນຈາກກຸ່ມປຸກ
ພື້ນເສື່ອນໃນພື້ນທີ່ ແລ້ວນຳມາແປຣູບເປັນ
ພື້ນເສື່ອນດອນ ຈຳນ່າຍກາຍໃນໜຸ່ມບ້ານ
ແລະຕລາດທ້າວໄປ

รู้จักผักเสี้ยนกันสักนิดก่อนจะปลูกว่าผักเสี้ยนเป็นพืชผักที่เหมาะสมกับการปลูกมากน้อยเพียงไร ผักเสี้ยนเป็นผักในสกุล Cleome วงศ์ Cleomaceae มีชื่อวิทยาศาสตร์ Cleome gynandra L. ชื่อสามัญว่า Spider weed หรือ spider flower ส่วนชื่ออื่นในภาคกลางและภาคอื่นๆ เรียกผักเสี้ยน ส่วนภาคเหนือ เรียกว่าผักสามเสี้ยน แหล่งกำเนิดดั้งเดิมอยู่ในเขตต้อนของทวีปเอเชียรวมทั้งไทย พบริขั้นเองตามที่กร้าง ว่างเปล่าทั่วไป เป็นพืชที่ถือเป็นวัชพืชอย่างหนึ่ง มีลักษณะทางพฤกษาศาสตร์เป็นพืชล้มลุก เนื้ออ่อน สูงไม่เกิน 1 เมตรแตกกิ่งก้านเป็นพุ่มกว้าง ตามลำต้นและกิ่งก้านมีต่อมขนาดเล็กคลุมใบเป็นแบบมีอประกอบด้วยใบย่อย 3-5 ใบก้านใบยาวออกสลับกันบนกิ่งดอกออกเป็นช่อปลายกิ่งกลีบดอกมีสีขาว หรือเหลืองม่วง ดอกมีลักษณะเป็นเส้นยาวเล็กคล้ายเสี้ยน จึงเรียกผักเสี้ยน หรือคล้ายขาแมงมุม จึงเรียกในภาษาอังกฤษว่า spider flower ผลมีลักษณะเป็นฝักยาวทรงกระบอกปลายแหลมมีจอยตรงปลาย เมล็ดสีน้ำตาลดำขนาดเล็กขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ดประযุชน์ด้านอื่นๆ ของผักเสี้ยนมีคุณสมบัติด้านสมุนไพรตามตำราแพทย์แผนไทยหลายประการ เช่นต้น : มีกลิ่นฉุนร้อน แก้เลือดระคูเน่าเสียที่ทำให้จับสั่นสะท้านใบ : บำรุงเสมหะให้เป็นปกติดอก : แก้เลือดสารร้อนอยู่ในเรือนไฟเมล็ด : ฆ่าไส้เดือน(พยาธิ)ในท้องราก : แก้ลมอันเป็นพิษผักเสี้ยนหัว (ต้น ใน ดอก เมล็ด ราก) : รสร้อน แก้วัดห้อง ลงห้อง แกพิษฟี แกไข่ตีโภช ในตำราแพทย์แผนไทยมีคำเรียกผักเสี้ยนหัวสอง หมายถึงผักเสี้ยนกับผักเสี้ยนผิวร่วมกันในอินเดียใช้เมล็ดผักเสี้ยน สดัดทำเป็นยากำจัดแมลง ในแอฟริกาใช้ยอดและใบอ่อนของผักเสี้ยนปรุงรสและกลิ่นซอสในอินโดเนเซียใช้เลี้ยงสัตว์และใช้เมล็ดเป็นอาหารสำหรับท่านที่มีพื่นที่ว่างลองใช้พื้นที่ปลูกผักเสี้ยนเพื่อเป็นรายได้เสริมอีกด้วย ให้กับครอบครัววิธีการปลูกผักเสี้ยนเริ่มด้วยการไถดินแล้วตากดินไว้ 5 - 7 วัน

เตรียมดินให้ลลละเอียด ปรับหน้าดินให้สม่ำเสมอ ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักของพื้นอัตรา 1,000 - 1,500 กก./ไร่ แล้วนำเมล็ดผักเสี้ยนหัววนใน อัตรา 1.3 - 1.5 กิโลกรัม/ไร่ ราดดินกลบและคลุมด้วยฟางข้าวแห้งเพื่อรักษาความชื้น หลังจากปลูกประมาณ 5 วัน ผักเสี้ยนจะเริ่มงอกในช่วงผักเสี้ยนยังเล็กให้น้ำอย่าให้แฉะ

เมื่อมีใบจริง 2 – 3 ใบ ให้กำจัดวัชพืช และถอนแยกพร้อมใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักอัตรา 200 – 300 กก./ไร่ เมื่อผักเสี้ยนมีอายุ 15 และ 20 วัน รดน้ำใส่ปุ๋ยโรคและแมลงที่สำคัญได้แก่ หนอนชอนใบ จะทำลายโดยการซ่อนไชกัดกินผิวใบ หากระบาดรุนแรงต้นผักเสี้ยนจะแคระแกรน เพลี้ยอ่อนจะเข้าทำลายผักเสี้ยนทุกรายการเจริญทำให้ชังกการเจริญเติบโตดอกร่วง และฝักคงอบดเบี้ยวโรคโคน嫩 เป็นโรคที่เกิดจากเชื้อรา จะเป็นจุดฉาน้ำขนาดเล็ก ต่อมมาแผลจะแห้งและยุบตัวในที่สุดต้นจะเหลวเฉาตาย หากระบาดรุนแรง ต้นจะหักล้มเป็นหย่อมและใบคล้ายถุงน้ำร้อนจากการเก็บเกี่ยวครรเก็บเกี่ยวผักเสี้ยนเมื่ออายุ 25 – 30 วัน สังเกตจากดอกชุดแรกกำลังตูมเก็บเกี่ยวโดยตัดยอด ล่างน้ำให้สะอาดแล้วนำไปดองตันทุนการผลิตและผลตอบแทนตันทุนการผลิต 4,980

บาท/ไร่ผลผลิตรวม 3,500 กิโลกรัม/ไร่ จำหน่ายกิโลกรัมละ 20 บาทมีรายได้รวม 70,000 บาท/ไร่/รุ่น รายได้สุทธิ 65,020 บาท/ไร่/รุ่น วิธีทำผักเสี้ยนดองส่วนประกอบที่ใช้ในการดอง 1. ผักเสี้ยน จำนวน 25 กิโลกรัม 2. เกลือ จำนวน 2.4 กิโลกรัม 3. ข้าวสุก จำนวน 4 กิโลกรัม 4. น้ำ จำนวน 150 ลิตรขั้นตอนการดองผักเสี้ยนเตรียมน้ำที่สะอาด จำนวน 150 ลิตร นำผักเสี้ยนที่เก็บมาประมาณ 25 กิโลกรัม ล้างให้สะอาดด้วยพัดลมให้แห้งเดือน้ำ จากนั้นนำผักเสี้ยนใส่ลงในน้ำบริมาณ 150 ลิตรและเกลือ จำนวน 2.4 กิโลกรัม คนให้เข้ากัน หลังจากนั้นใส่ข้าวที่สุก จำนวน 4 กิโลกรัม เพื่อทำการดองผักเสี้ยน ปิดฝาภาชนะแล้ววางทึ้งไว้ประมาณ 2-3 วัน ก็จะได้ผักเสี้ยนดองที่รสชาตiorอย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ พัฒนาพื้นที่พรุແນແນ เพื่อช่วยเหลือราษฎรให้สามารถใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการเพาะปลูกได้นั้น ปัจจุบันโครงการพื้นที่พรุແນແນ ทั้งที่เป็นพื้นที่ลุ่มและพื้นที่ที่เป็นสันทราย เกษตรกรได้มีใช้ประโยชน์พื้นที่แตกต่างกันไปโดยเฉพาะพื้นที่ลุ่มเกษตรกรใช้พื้นที่ทำนา และปลูกพืชผักหลังดูเก็บเกี่ยว ส่วนพื้นที่ดอนซึ่งเป็นดินรายจัดมีปัญหาเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ เกษตรกรสามารถปรับปรุงดินใช้ประโยชน์โดยการปลูกผักเสี้ยนเพื่อสร้างรายได้มาอย่างต่อเนื่อง และสามารถส่งผล ผลิตให้กลุ่มแปรรูปผักเสี้ยนคง ผลิตได้อย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน นับเป็นกลุ่มที่สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และ สร้างรายได้แก่สมาชิกอย่างมั่นคงแก่ราษฎรในพื้นที่รัฐสึกปลาบปลีมใจยังนัก ต่างรัฐสึกชาบซึ่งในพระมหากรุณาธิคุณ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เป็นล้านพันอย่างหาที่สุดมีได้ที่ทำให้ราษฎรอำเภอสายบุรีมีข้าวกิน มีงานทำ และมีรายได้เลี้ยงครอบครัวมาจนทุกวันนี้

